

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200176
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8818200176.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, U.. Z. L. F., O.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, za účasti U. U.. U. F., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, M., toho času H.. O. XXX/XX, F. P., na návrh otca V.. L. F., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, M., zastúpeného JUDr. Jozefom Sabom, advokátom, Advokátska kancelária Obchodná 187/6, Sečovce, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

Do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8P/14/2018 je otec povinný platiť výživné na maloletého Z. L. F., O.. XX.XX.XXXX vo výške 150 € mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 25.01.2018.

Do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8P/14/2018 je otec o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým Z. L. F., O.. XX.XX.XXXX každý páry týždeň v mesiaci od soboty 09.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky maloletého od jeho matky, do nedele 18.00 hod., kedy maloleté dieťa jeho matke na tom istom mieste odovzdá.

Vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaním doručeným súdu dňa 18.01.2018 sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletého Z. L. F. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného vo výške 150 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Ďalej žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletým dieťaťom každý páry víkend od soboty 09.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky maloletého od jeho matky, do nedele 18.00 hod., kedy maloleté dieťa jeho matke na tom istom mieste odovzdá. Návrhom vo veci samej sa domáhal vydania rozhodnutia totožného s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia s tým rozdielom, že žiadal upraviť styk s maloletým dieťaťom na každý páry víkend v mesiaci od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod. Svoj návrh odôvodnil tým, že začiatkom tohto roku opustila matka s mal. dieťaťom spoločnú domácnosť a odsťahovala sa k svojim rodičom do obce F. P., kde sa momentálne zdržujú. Pokúsil sa viackrát telefonicky ako aj osobne skontaktovať s matkou mal. dieťaťa s tým, aby mu umožnila styk s maloletým dieťaťom, čo bezdôvodne odmietla. Nakoľko si z bytu vzala všetky osobné veci, predpokladá, že sa už nemieni vrátiť do spoločnej domácnosti.

2. Podľa predloženého rodného listu sa maloletý Z. L. F. narodil dňa XX.XX.XXXX z matky U.. U. F., rod. P., nar. XX.XX.XXXX a otca L. F.C., O.. XX.XX.XXXX.

3. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou (ďalej len „ÚPSVaR Vranov nad Topľou“) zo dňa 19.1.2018 vyplýva, že matka s maloletým dieťaťom opustili spoločnú domácnosť a odišli bývať k matkiným rodičom. Matka a mal. dieťa majú k dispozícii celé vrchné poschodie rodinného domu. Maloletý toho času nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie, ale v čase keď ešte žili v spoločnej domácnosti s otcom, tak navštevoval F. Š. U. Š. X. M.. K vzťahu otca s maloletým dieťaťom uviedla, že jej manžel je veľmi úzkostlivý, chorobne lipne na ich synovi a chorobne ho ochraňuje. Maloleté dieťa je zo strany otca zahrňované prehnanou pozornosťou, otec mu kupuje drahé hračky a darčeky, správa sa k nemu partnersky. Maloletý preberá vzorce správania svojho otca, kopíruje jeho správanie dominancie a agresie voči matke. Maloletý bol viackrát prítomný násilia otca voči matke a začal sa správať podobne. Keď jeho otec kričí na matku, tak na ňu kričí aj maloletý, keď otec matku slovne ponižuje, tak ju maloletý ponižuje tiež alebo do nej strká, udiera ju a nadáva jej. Matka maloletého podala trestné oznámenie za týranie. Pri vypätých situáciách sa maloletý s krikom pridáva na stranu otca s tým, že matke vykričí, že ocko má pravdu. Podľa vyjadrenia matky, otec nie je schopný postarať sa sám o mal. dieťa. V súčasnej situácii nesúhlasí matka s úpravou styku, tak ako to navrhuje otec maloletého, pretože má obavy, že stretávanie maloletého s otcom bez jej prítomnosti naruší zdravý harmonický vývin dieťaťa.

4. Dňa 24.01.2018 sa uskutočnilo za účasti psychológa na ÚPSVaR Vranov nad Topľou stretnutie oboch rodičov a mal. dieťaťa. Súd za účelom zistenia priebehu stretnutia kontaktoval telefonicky pracovníčku ÚPSVaR Vranov nad Topľou, ktorá uviedla, že stretnutie prebiehalo pol hodiny za prítomnosti psychológa. Mal. dieťa sa chcelo stretnúť s otcom, tešilo sa jeho prítomnosti. Maloleté dieťa má dobrý vzťah k otcovi.

5. Matka podala na Okresný súd Košice II návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia mal. dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti, žiadala zaviazat' otca platením výživného vo výške 400 € mesačne a zákaz styku otca s mal. dieťaťom. Návrh matky bol postúpený tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému a konanie je vedené pod sp. zn. 6P/12/2018.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. V zmysle § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Ako vyplýva z § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. V zmysle § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Ako vyplýva z § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. V zmysle § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu.

18. Zo samotného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z predloženej správy ÚPSVaR Vranov nad Topľou je zrejmé, že maloleté dieťa sa v súčasnej dobe nachádza v osobnej starostlivosti matky.

19. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný.

20. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani bezprostrednú ujmu hroziacu maloletému dieťaťu odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, keďže maloleté dieťa je vo faktickej osobnej starostlivosti matky.

21. Odovzdanie dieťaťa do starostlivosti matky podľa § 367 CMP nie je potrebné, pretože reálny stav je taký, že dieťa žije v domácnosti matky a otec tento stav akceptuje. Je tiež potrebné uviesť, že maloleté dieťa nebolo žiadnym predošlým súdnym rozhodnutím zverené výlučne do osobnej starostlivosti otca.

22. Vzhľadom na zistený skutkový stav súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha dočasného zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ako nedôvodný zamietol.

23. V zmysle § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. V zmysle § 62 ods. 3, 4 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Súd vyhovel otcovi v časti návrhu, ktorou sa domáhal určenia výživného a úpravy styku s mal. dieťaťom. Otec je povinný počnúc dňom vydania rozhodnutia o neodkladnom opatrení plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu v navrhovanej výške 150 € mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Podľa návrhu je otec zamestnaný vo firme R. T. O. F. F., F.E..D.. s čistým mesačným príjmom cca 1.500 €. Matka mal. dieťaťa pracuje ako P. na M. F. P. Š.M. F.. N. R. U. a jej priemerný čistý príjem je vo výške cca 400 € mesačne. Súd navrhnutú výšku výživného považoval za primeranú, nakoľko ide len o úpravu dočasnú, do doby rozhodnutia súdu vo veci samej. Vyživovaciu povinnosť súd určil otcovi počnúc dňom vydania neodkladného opatrenia, t.j. dňom 25.01.2018.

26. Rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí a takto určené výživné slúži len na uspokojovanie základných, nevyhnutných

životných potrieb oprávneného. O optimálnej výške výživného rozhodne súd vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania.

27. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa. V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný a ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného prostredia. Posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je však otázkou právnou, nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradá zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

28. Je nepochybné, že vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné a rodičia nie sú schopní dohodnúť sa na úprave styku otca s maloletým dieťaťom. S prihliadnutím na obsah návrhu otca, podania matky v konaní vedenom pod sp. zn. 6P/12/2008 a správu ÚPSVaR Vranov nad Topľou, súd považoval za odôvodnené a v záujme maloletého dieťaťa dočasne upraviť styk otca so synom neodkladným opatrením. Z predloženej správy ÚPSVaR je zrejmé, že matka s navrhnutou úpravou styku nesúhlasí, pretože sa obáva, že stretávanie maloletého s otcom bez jej prítomnosti naruší zdravý harmonický vývin dieťaťa. Súd zdôrazňuje, že otec má právo podieľať sa na výchove a starostlivosti o svoje mal. dieťa, ktoré je mu garantované ust. § 28 Zákona o rodine a tiež čl. 18 Dohovoru, ktoré zaručujú nielen dieťaťu právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, ale zároveň garantujú obom rodičom rovnaké rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu. Matka v návrhu v konaní vedenom pod sp. zn. 6P/12/2018 poukazuje na dlhodobé pretrvávajúce a stupňujúce sa psychické a občasnú fyzické týranie otca mal. dieťaťa voči svojej osobe, čo má vplyv na dieťa, ktoré preberá nevhodné vzorce správania na dieťa. Z obsahu spisov však nevyplýva, že by otec sa správal aj voči dieťaťu spôsobom, ktorým by ohrozoval jeho život, zdravie alebo jeho vývoj. Naopak vzťah otca a mal. dieťaťa je dobrý a aj podľa vyjadrení matky, otec na mal. Z. lipne a dieťa zahrňuje až prehnanou pozornosťou. O dobrom vzťahu otca s mal. synom svedčí aj ich posledné stretnutie na ÚPSVaR Vranov nad Topľou, keď sa dieťa tešilo z prítomnosti otca a chcelo s ním tráviť čas. Zákaz styku otca s mal. dieťaťom v zmysle návrhu matky, prípadne výrazne obmedzená úprava styku nesleduje najlepší záujem mal. dieťaťa, nakoľko mal. dieťa má právo, aby bol zachovaný jeho kontakt s rodičom, ktorý ho nemá v starostlivosti. Pokiaľ by sa styk otca s mal. dieťaťom dlhšiu dobu nerealizoval, postupne by mohlo dôjsť k prirodzenému ochladnutiu citového vzťahu medzi otcom a mal. dieťaťu. Nakoľko matka spolu s otcom nežijú v spoločnej domácnosti eliminuje sa aj negatívny vplyv nevhodného správania sa otca voči matke na mal. dieťa. Súd pri stanovení úpravy styku vychádzal najmä z veku maloletého dieťaťa, vzťahu otca a mal. dieťaťa, z okolností na strane rodičov a ich vzájomného vzťahu, pričom prihliadol na skutočnosť, že dieťa je zvyknuté na otca, na prostredie, v ktorom bol oboma rodičmi vychovávaný. Vzhľadom na zložitosť vzťahov medzi rodičmi, vek a potreby maloletého dieťaťa, súd vykoná vo veci samej dokazovanie za účelom dosiahnutia optimálnej úpravy práv a povinností rodičov k mal. Dieťaťu. S poukazom na uvedené skutočnosti súd rozhodol v zmysle výroku tohto uznesenia.

29. Súd pre úplnosť považuje za potrebné uviesť, že úprava styku uvedená vo výroku tohto uznesenia je úpravou dočasnou, platnou do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 8P/14/2018 a nemá prejudikovať prípadné rozhodnutie o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).